

EU i hverdagen

Hvad gør EU for mig?

EU-formandskabet varetages på skift af EU's lande. Fra januar til juli 2012 er det Danmark, der som formandsland skal tilrettelægge og lede arbejdet i EU's Ministerråd.

Læs også om...

Europa-kommissionen
EU-Domstolen
Europa i bevægelse
Et stort økonomisk fællesskab betaler sig
EU sikrer cool shopping
Miljø og klima
Europa-Parlamentet
EU og klimaet

Vækst og arbejdspladser

EU's sammenhørighedspolitik er med til at støtte vækst og udvikling over hele EU.

Se side 12

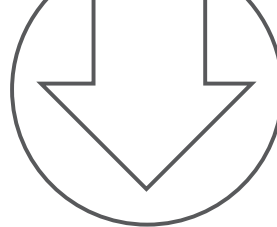

EU og Landbruget

EU's landbrugspolitik er et emne som ofte er til debat

Se side 4

Det danske EU-formandskab

Det er en stor opgave for Danmark at få muligheden for at præge udviklingen i EU det kommende halve år. Vi kan dog ikke helt selv bestemme, hvad vi ønsker at bruge formandskabet på. Meget er fastlagt til forhånd, idet der er en række store og vanskelige emner, det danske formandskab ikke slipper uden om.

EU-formandskabet varetages på skift af EU's lande. Fra januar til juli 2012 er det Danmark, der som formandsland skal tilrettelægge og lede arbejdet i EU's Ministerråd.

Sidst Danmark havde formandskabet for EU var i 2002, hvor udvidelsen af EU blev forhandlet på plads. Helt så pompøst bliver det ikke denne gang, hvor det danske formandskab skal stå i spidsen for forhandlingerne om EU's flerårige budgetrammer – den finansielle ramme – for perioden 2013-18. Budgetrammerne udstikker de overordnede principper for EU's budgetter over en flerårig periode. Derfor kommer forhandlingerne bl.a. til at dreje sig om strukturfonds- og landbrugsbevillinger samt et antal større ramme- og handlingsprogrammer inden for områder som miljø, forskning, konkurrenceevne og innovation.

Støtten til det europæiske landbrug under den fælles landbrugspolitik udgør en meget stor del af EU's budget. Kommissionen har allerede fremlagt et forslag til en ny landbrugs- politik og ikke mindst, hvordan de mange penge skal fordeles. Her skal Danmark påbegynde arbejdet med at forhandle en aftale på plads, sideløbende med at vi også skal forsvare de danske interesser på landbrugsområdet.

Formandslandet har stor betydning

- i forhold til det arbejde, der udføres i Ministerrådet. Det land, som har formandskabet, har til opgave at tilrette-

Udgivet af:

Den Danske Europabevægelse
Rosenørns Allé 35, 1.th.
1970 Frederiksberg C
Telefon: 33 14 11 41
eubev@eubev.dk
www.eubev.dk

EUROPA-PARLAMENTET
I samarbejde med Europa-Parlamentets
Informationskontor i Danmark

Redaktion:
Christa STELLING, Europa-Parlamentet
Mette Lykke Nielsen, Sekretariatschef
Jens-Kristian Lükten, Informationskonsulent

Produktion:
www.hj-grafisk.dk

lægge og lede Ministerrådets møder. Næste år er det derfor danske ministre, der kommer til at stå i spidsen for møderne.

Tidligere var det ligeledes formandslandets statsminister eller præsident, som stod i spidsen for møderne mellem Europas stats- og regeringschefer. Det har ændret sig med Lissabon-traktaten, således at EU i dag har en fast formand, som leder møderne i Det Europæiske Råd. I øjeblikket er det belgieren Herman van Rompuy, der har formandsposten.

Formålet med at have en fast formand

- er at skabe større kontinuitet i EU's beslutningsproces. Samtidig er det også lettere for omverdenen at forholde sig til EU, når formanden ikke udskiftes hvert halve år. For yderligere at styrke kontinuiteten arbejder formandskaberne sammen i en trio. Danmark er i trio med Polen og Cypern. I den forbindelse er der lavet et trio-program, som strækker sig over 18 måneder. Her har de tre lande valgt at sætte fokus på den økonomiske situation i EU, herunder hvordan vi kommer ud af krisen og får skabt vækst og nye arbejdspladser.

Inden for trioen kan man deles om de opgaver, der følger med formandskabet. For meget små lande, som ek-

sempelvis Cypern, kan det være vanskeligt at overkomme de mange opgaver selv. Det betyder, at Danmark, som en del af trioen, kommer til at stå i spidsen for EU's arbejde på klimaområdet under det cypriske formandskab.

Regeringen har endnu ikke fastlagt prioriteterne for det danske formandskab. Vi kender dog allerede en del af de sager, der vil blive behandlet under formandskabet, da de er under forberedelse i Kommissionen eller til forhandling i Europa-Parlamentet. Fokuserområder ventes at være den økonomiske situation, vækst, klima, energi, miljø samt retlige og indre anliggender.

Alt tyder på, at Europa i 2012

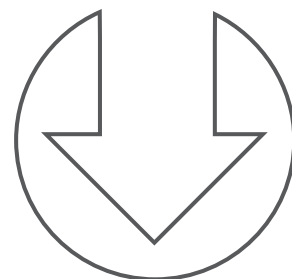
- fortsat vil lide under følgerne af den økonomiske og finansielle krise. Dette vil også afspejle sig i dagsordenen under det danske formandskab, hvor der bl.a. vil være fokus på at skabe vækst og sikre bedre økonomisk koordination landene i mellem.

2012 er 20-års jubilæet for lanceringen af Det Indre Marked. Det er et af EU's største og mest succesfulde initiativer, og har bragt vækst, beskæftigelse og velstand til EU-landene. Det er imidlertid ikke muligt at hvile på fortidens triumfer. Det Indre Marked

skal konstant udvikles og reformeres. Under det danske formandskab skal det bl.a. debatteres, hvordan miljøhensyn og forbrugerbeskyttelse kan integreres bedre i Det Indre Marked. Et andet centralt tema vil være det digitale område, hvor der er mulighed for at skabe grundlag for europæisk vækst fremadrettet.

Under det danske formandskab vil en række store sager vedrørende klima, energi, miljø og fødevarer skulle behandles. Det drejer sig blandt andet om at opstille pejlemærker for EU's fremtidige energipolitik samt forbedre energieffektiviteten og energiinfrastrukturen i EU. Det er områder, hvor Danmark er førende, og hvor vi derfor kan være med til at trække resten af EU i samme retning.

EU og landbruget

EU's landbrugspolitik er berygtet for overskudslagre, toldmure og for at bruge 40 procent af EU's budget. De senestes års reformer af den fælles landbrugspolitik har betydet, at fokus i dag ikke kun er på forsyningssikkerhed, men i stigende grad også på dyrevelfærd og miljø. Samtidig er de europæiske markeder blevet åbnet for ulandene.

Landbruget spiller stadig en afgørende rolle for dansk økonomi. Ifølge tal fra Landbrug Fødevarer, er 11 procent af den danske arbejdsstyrke, indenfor den private sektor, beskæftiget i fødevarerhvervet, og hele 20 procent af den samlede danske eksport stammer fra landbruget eller tilknyttede erhverv.

Efter Anden Verdenskrig var der brug for at øge fødevarereproduktionen i EU. Det blev gjort ved at sikre høje minimumspriser til de europæiske landmænd, og samtidig indføre told på landbrugsvarer produceret udenfor det europæiske fællesmarked. Derudover blev der ydet direkte tilskud til produktion af fødevarer i form af for eksempel hektarstøtte. Det satte gang i fødevarereproduktionen, og hurtigt opstod der et nyt problem: Der blev nu produceret alt for meget. Det blev løst ved at indføre kvoter for, hvor meget den enkelte landmand må producere, samtidig med at EU blev

nødt til at støtteopkøbe for at sikre den høje minimumspris. Det blev begyndelsen på enorme overskudslagre, og ofte endte det med at fødevarerne blev destrueret. Selvom det lyder vanvittigt først at give støtte til produktion og derefter bruge penge på at destruere, så er der bred politisk enighed om, at det er fornuftigt at have en fælles landbrugspolitik. Var der ikke fælles regler for landbrugsstøtte, så ville de enkelte lande i EU have deres egne ordninger for beskyttelse af deres egne landmænd. Det nuværende system er derfor muligvis det mindst værste af to onder.

EU's landbrugsstøtte er på 60 milliarder euro om året, svarende til 40 procent af EU's budget.

Det er ikke kun EU, der giver landbrugsstøtte, det samme gør USA og verdens andre store landbrugsnationer. Der har i verdenshandelsorganisationen WTO været mange forsøg på at begrænse landbrugsstøtten, men det er altid endt med at slå fejl.

Landbrugspolitik og ulandene

EU's landbrugspolitik er tæt forbundet med handelspolitikken. For at beskytte de europæiske landmænd blev der indført told på landbrugsvarer produceret udenfor EU. Som følge heraf blev produkter, som både var billigere og bedre, holdt udenfor de europæiske markeder. Det er en negativ konsekvens for mange ulande, som næsten udelukkende lever af landbrug, og hvis eneste eksport er fødevarer.

Situationen blev yderligere forværret for ulandene, fordi EU tidligere i stor stil gav eksportstøtte til europæiske landbrugsprodukter. Den slags dumpingpriser, er der ingen som kan konkurrere imod, og taberne blev bønderne i ulandene. Det blev ændret i 2001. Da indgik EU en handelsaftale med en lang række af verdens allerfattigste lande. De kan nu sælge deres landbrugsprodukter til EU, uden at blive ramt af straftold. Aftalen kaldes "Everything but Arms", fordi der må handles frit med alt undtagen

våben. Samtidig er de stærkt kritiserede ordninger med eksportstøtte reduceret drastisk.

Flere krav og muligheder

Det er ikke længere forsyningssikkerheden, som er ene om at bestemme EU's landbrugspolitik. I dag ser man meget mere bredt på landbrugspolitikken. Der gives i dag i højere grad støtte til egnsudvikling i stedet for at støtte produktion af usælgelige fødevarer. EU's struktur og regionalfonde giver støtte til projekter, der kan skabe ny vækst i landområderne og hjælpe ejere af urentable landbrug over i andre brancher. Udviklingen i landbrugspolitikken har ligeledes betydet, at der kun udbetales fuldt tilskud, hvis landmanden overholder en række krav til miljø og dyrevelfærd. Derudover er den udskældte braklægningsordning afskaffet og kvotesystemet er under afvikling. Klimaudfordringen og målet om at reducere udledning af CO₂ er en stor mulighed for landbruget. Produktion af bioætanol og biomasse er områder, hvor landbruget kommer til at spille en afgørende rolle. Det kræver omstilling, men kan samtidig også betyde nye arbejdspladser og vækst i EU's udkantsområder.

Fremtidens landbrugspolitik

Med udvidelsen af EU i 2004, og senest i 2007 med en række nye Central- og Østeuropæiske lande, blev antallet af landbrug i EU kraftigt forøget. Det er meget billigere at købe jord og producere i Østeuropa end i for eksempel Danmark. Det var et af argumenterne for, at landbrugsstøtten til de nye medlemslande er væsentligt lavere, end den støtte som udbetales til landmænd i de gamle EU-lande.

Der er ingen tvivl om, at fuld støtte til Østeuropas mange landmænd ville have uoverskuelige konsekvenser for EU's budget.

I forbindelse med forhandlingerne om EU's kommende landbrugspolitik fra 2013, er en af de store diskussioner, hvor meget støtten mellem gamle og nye medlemslande skal udjævnes. Danmark ønsker sammen med Storbritannien, at støtten helt skal afskaffes, men det er der på nuværende tidspunkt langt fra flertal for blandt EU-landene. Det bliver under det danske EU-formandskab i 2012, at de afgørende forhandlinger om fremtidens landbrugsstøtte kommer til at foregå.

Europa- Kommissionen

Kommissionen består af 27 kommissærer - en fra hvert medlemsland. Kommissærerne har hver sit politiske ansvarsområde - f.eks. landbrug, klima og sundhed.

Hovedopgaver:

- 1** Fremlægge lovforslag - Kommissionen har initiativret til at udarbejde forslag til ny EU-lovgivning, som den fremlægger for Europa-Parlamentet og Rådet.
- 2** Gennemførelse af EU's politikker og budget - som EU's udøvende organ er Kommissionen ansvarlig for at forvalte og gennemføre EU's budget.
- 3** Håndhævelse af EU's love - Kommissionen er "traktatens vogter". Det betyder, at Kommissionen sammen med Domstolen skal sikre, at EU's love anvendes i alle medlemsstater.
- 4** Repræsentation af EU på den internationale scene - via Kommissionen kan medlemsstaterne tale med én stemme i internationale sammenhænge som f.eks. i Verdenshandelsorganisationen.

Lissabon-traktaten

Grundlaget for samarbejdet i EU er skrevet ned i traktater. Når man har brug for at lovgive om noget nyt eller ændre noget, laver man en ny traktat. Men de gamle traktater gælder stadigvæk, undtagen på de punkter, hvor den nye traktat siger noget andet. Det er et meget kompliceret system. Derfor fremlagde stats- og regeringscheferne i 2004 en traktat, der samlede alle traktater i ét dokument. Denne traktat blev kaldt "Forfatningstraktaten". Den nåede dog aldrig at træde i kraft, fordi hollænderne og franskmændene stemte nej til den ved nationale folkeafstemninger. Det betød, at man måtte lave en ny traktat - "Lissabon-traktaten" - hvor man ændrede nogle af de ting, befolkningerne var utilfredse med. Denne traktat fungerer derfor på samme måde som de gamle traktater, dvs. den bygger ovenpå de gamle traktater. Derfor er de gamle traktater stadig gældende.

Lissabon-traktaten trådte i kraft pr. 1. december 2009, og den betyder blandt andet, at retlig politik bliver overstatslig, at der kommer mere fælles udenrigspolitik, at de nationale parlamenter får mere indflydelse og at en million borgere kan få Kommissionen til at tage et emne op.

EU-Domstolens

- opgave er at sørge for, at EU-retten fortolkes og anvendes på samme måde i alle EU-landene. Hermed sikres, at alle EU-borgere er lige for loven. Domstolen sørger også for, at medlemsstaterne og EU opfylder deres forpligtelser over for hinanden, over for borgere og over for virksomheder i medlemslandene.

EU-domstolen består af 27 dommere og otte generaladvokater. Dommerne og generaladvokaterne udnævnes af medlemsstaternes regeringer for en periode på seks år med mulighed for genudnævnelse. Den danske dommer ved EU-domstolen er Lars Bay Larsen, der har været dommer siden januar 2006. Dommerne skal ligesom Kommissærerne være uafhængige og må ikke tage hensyn til deres eget lands interesser. Eftersom hvert medlemsland har sit eget sprog og særlige retssystem, er det nødvendigt, at EU-domstolen er en flersproget institution. Domstolen anvender derfor en sprogordning, som man ikke finder hos nogen anden retsinstitution i verden. Der arbejdes nemlig på alle EU's 23 officielle sprog.

Hovedopgaver:

- 1 Legalitetskontrol med EU-institutionernes retsakter.
- 2 Kontrol med at medlemsstaterne overholder deres fællesskabsretlige forpligtelser.
- 3 Fortolkning af fællesskabsretten efter anmodning fra de nationale domstole.

Europa i b Historie

Følg tidslinjen, som smør sig fra det

- ☐ Gul eller lys blå
- ☐ Blå feltet viser

Et historisk billede af den tidlige fælles europæiske økonomiske og monetære union. De første skridt blev taget i 1950, da de første europæiske lande underskrev den første europæiske økonomiske og monetære union. Dette blev den første europæiske økonomiske og monetære union, som blev grundlagt i 1950.

18. april 1951
Med udgangspunkt i Schuman-planen underskriver seks lande en traktat, der sikrer på, at deres produktion af kul- og stålindustri kommer til at være en fælles indsats. De fem lande var Frankrig, Italien, Luxembourg, Nederlandene og Tyskland.

I 1950'erne blev der oprettet fælles økonomiske og monetære unioner i de europæiske lande. Dette blev den første europæiske økonomiske og monetære union, som blev grundlagt i 1950.

7. januar 1972
De seks bliver officielt til de Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige bliver medlemmer af EU.

24. april 1972
EUs første plan om en fælles valuta går tilbage til 1970. For at oprette en stabil monetær politik beslutter EU medlemsstaterne at lave deres valutaer til fælles i forhold til hinanden i den første europæiske valutaunion (ERM), der blev indført i 1972, er det første skridt mod euroen, som blev indført 20 år senere.

I august 1968 blev en traktat om den første europæiske økonomiske og monetære union underskrevet. Dette blev den første europæiske økonomiske og monetære union, som blev grundlagt i 1968.

Med Salazar-støtts fald i Portugal i 1974 og den spanske general Franco død i 1975 foreslåede de sidste lagdelstater i Europa. Begge lande var kopieret af til indføre demokrati, som er en vigtig betingelse for at blive medlem af EU.

Eksempelen af finansiering af tog i 1970'erne. EU redder køre om miljøets forbedring og indfører for første gang princippet om, at finansieringen betales af brugerne som Grønt og Optur.

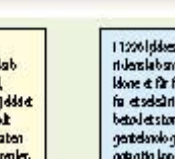
7. juni 1968
De seks skifter til den 12. november 1968 er den første gang for grønne energi i den europæiske union. De er indført og erstatter de tidligere lande uden for De Seks. Venstreskiftet i det fælles råd er skabt. Handelen mellem seks i udvalgte og mellem EF og resten af verden bliver fastlagt.

Skolerne og arbejdspladserne blev åbnet for kvinder og kvinder blev indført i arbejdsstyrken og kvinder blev indført i arbejdsstyrken og kvinder blev indført i arbejdsstyrken.

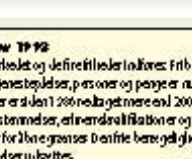

10. december 1976
For at sikre den økonomiske oprettelse af EUs ledelse og Europæiske Fond for regional udvikling. Formålet med fonden er at overføre penge fra den europæiske union til de mindre udviklede regioner for at forbedre levevilkårene, tiltrække investeringer og skabe jobs. Denne type foranstaltninger kommer senere til at blive brugt for at sikre økonomisk udvikling af alle EUs udgifter.

12. december 1997
EUs ledelse over en af indførelse af forordninger om medlemskab med de centrale og store økonomiske lande: Belgien, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Spanien og Storbritannien. Dette blev den første europæiske økonomiske og monetære union, som blev grundlagt i 1997.

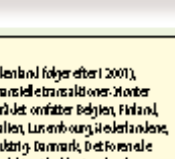
7. januar 1992
EUs første plan om en fælles valuta går tilbage til 1970. For at oprette en stabil monetær politik beslutter EU medlemsstaterne at lave deres valutaer til fælles i forhold til hinanden i den første europæiske valutaunion (ERM), der blev indført i 1972, er det første skridt mod euroen, som blev indført 20 år senere.

Stilen blandt unge er ret distremt i begyndelsen af 1970'erne. Leds fra bliver stadig yngre i arbejdsstyrken og kvinder blev indført i arbejdsstyrken og kvinder blev indført i arbejdsstyrken.

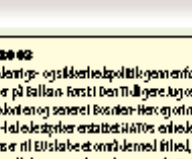

17. juni 1997
Under tilsyn af Amsterdam-traktaten, som bygger på Maastricht-traktaten og omfatter en reform af EUs institutioner. Traktaten sikrer også på at give EU større indflydelse på den europæiske økonomiske og monetære union og på beskyttelse og forbedring af miljøet.

1. januar 1999
Euroen indføres i 11 lande (Belgien, Frankrig, Tyskland, Nederlandene, Spanien, Portugal, Grækenland, Italien, Luxembourg, Irland og Danmark). Det første europæiske økonomiske og monetære union blev grundlagt i 1999.

21. marts 2002
Som led i sin udvalgte økonomiske politik gennemfører EU finanspolitikken på Balkan. Først den tidligere jugoslaviske republik Serbien og senere Bosnien-Herzegovina. I begge tilfælde har EU indført økonomiske og monetære unioner i disse lande og kvinder blev indført i arbejdsstyrken og kvinder blev indført i arbejdsstyrken.

Den digitale revolution ruller ned. Mange steder og printere kan nu bruges til at kommunikere og til at kommunikere med hinanden gennem netværk og andre teknologier. Dette blev den første europæiske økonomiske og monetære union, som blev grundlagt i 1999.

1. januar 1999
Euroen indføres i 11 lande (Belgien, Frankrig, Tyskland, Nederlandene, Spanien, Portugal, Grækenland, Italien, Luxembourg, Irland og Danmark). Det første europæiske økonomiske og monetære union blev grundlagt i 1999.

11. september 2001
Den 11. september 2001 blev tragedien på World Trade Center og Pentagonet i Washington. Mere end 3.000 mennesker omkom i EU-landene og kvinder blev indført i arbejdsstyrken og kvinder blev indført i arbejdsstyrken.

1. januar 2002
Euroen blev indført i alle EU-landene. Dette er den første europæiske økonomiske og monetære union, som blev grundlagt i 2002.

21. marts 2002
Som led i sin udvalgte økonomiske politik gennemfører EU finanspolitikken på Balkan. Først den tidligere jugoslaviske republik Serbien og senere Bosnien-Herzegovina. I begge tilfælde har EU indført økonomiske og monetære unioner i disse lande og kvinder blev indført i arbejdsstyrken og kvinder blev indført i arbejdsstyrken.

Den digitale revolution ruller ned. Mange steder og printere kan nu bruges til at kommunikere og til at kommunikere med hinanden gennem netværk og andre teknologier. Dette blev den første europæiske økonomiske og monetære union, som blev grundlagt i 1999.

Et stort økonomisk fællesskab betaler sig

Danmark har ikke indført euroen – mange eksperter mener, at det koster kroner. Men det er vel også en del af den danske identitet at have kroner og øre?

Under den økonomiske krise mellem første og anden verdenskrig prøvede alle de europæiske lande at beskytte sig ved at bygge høje toldmure. Det betød, at landenes egne industrier blev favoriserede, og udenlandske virksomheder ikke havde mulighed for at komme ind på markedet. Det kunne ikke afværge krisen. Tusinder af mennesker døde af sult, og arbejdsløsheden var høj.

Efter anden verdenskrig prøvede man derfor noget andet. Man ville gøre det nemmere at handle over landegrænser i Europa. Håbet var, at det ville skabe vækst, og at nye krige mellem de europæiske lande kunne undgås, når landene var indbyrdes afhængige af samhandel. Den proces førte til skabelsen af EF, som Danmark blev medlem af i 1973.

Det Indre Marked

Med EF var et af de vigtigste formål oprettelsen af et Indre Marked, med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital. I dag kan du derfor nemt sælge produkter i

andre EU-lande, du kan sælge din arbejdskraft, flytte til et andet EU-land, eller du kan investere dine penge, hvor i Europa du vil. Mobilitet på tværs af landegrænser af investeringer, personer, ydelser og varer er et vigtigt fundament for at skabe økonomisk vækst. Økonomiske analyser viser også, at velstanden i Europa er steget på grund af denne øgede mobilitet. Det økonomiske samarbejde fuldendtes med indførelsen af den fælles valuta – euroen. Der er 17 lande, der i dag har euroen. Estland indførte den fælles valuta d. 1. januar 2011 og flere er på vej. Euroen er blevet så stærk, at nogle eksperter vurderer, at den snart kommer til at overhale dollaren som verdens førende reservevaluta. Inden for det økonomiske samarbejde kan man sige, at euroen er kronen på værket.

Det økonomiske fællesskab

For Danmark har det stor betydning at være medlem af det europæiske fællesskab – ikke mindst økonomisk. I stedet for at have et marked på fem mio. danskere har danske virksomheder et marked på knap 500 mio. europæere. Danmark afsætter i dag 70 pct. af sin eksport i EU.

Kroner eller euro?

Alligevel er Danmark ikke fuldt ud med i det økonomiske samarbejde. Danmark har en undtagelse fra at deltage i eurosamarbejdet, og det

Danmark er en lille, åben økonomi. Det betyder, at vi lever af eksport, og er meget afhængige af at have adgang til et stort marked, hvor der er fælles regler og fri bevægelighed.

betyder, at vi har den danske krone, indtil et flertal af den danske befolkning stemmer ja til at ophæve undtagelsen.

De fleste økonomer mener, at det vil være en fordel, at få euroen som valuta i Danmark. Det ville gavne danske virksomheder, den danske vækst og danskerne generelt, for euroen gør det let at handle og sammenligne priser på tværs af landegrænser.

Men valuta er mere end kolde kontanter. Mange mennesker synes, at det er en del af den danske identitet at have en særlig dansk valuta. På den anden side er danskhed et dif-fust begreb, der hele tiden ændrer sig. En dag tager vi måske for givet, at euroen er en del af den danske identitet?

Grækenland og krisen

Den globale finansielle krise ramte også EU-landene. Især blev Grækenland, Irland og Portugal hårdt ramt. De to sidst nævnte er ved at komme ud af krisen, og kan se lys for enden af tunnelen. Grækenland er derimod fortsat i dybe økonomiske problemer, og har flere gange måtte bede om yderligere hjælp fra EU og Den Internationale Valutafond, IMF. Lånene til de kriseramte lande gives under betingelse af, at der bringes balance i de offentlige budgetter, og at der gennemføres økonomiske reformer.

EU sikrer cool shopping

Med sine ca. 500 mio. indbyggere er EU verdens største marked. Den stigende handel på tværs af landegrænserne betyder, at EU's overordnede mål er, at sikre dine rettigheder som forbruger. EU spiller derfor en central rolle i de beslutningsprocesser, der har relevant betydning for danske forbrugere.

Som forbruger i EU har du dagligt adgang til en lang række varer og tjenesteydelser indenfor EU's grænser. Indførelsen af den fælles valuta i de 17 euro-lande, og den stigende brug af internettet og e-handel har øget EU's fokus på forbrugerpolitik. Derfor tildelte man i 2007 forbrugerområdet sin helt egen Kommissær for forbrugerbeskyttelse. En post der i dag varetages af den maltesiske Kommissær John Dalli. Her er det EU's overordnede mål, at sikre dine rettigheder som forbruger, både når du handler lokalt og på tværs af EU's grænser. Således skal det være ligeså trygt at handle i udlandet som i ens eget hjemland.

I Danmark vedtages en stor del af al forbrugerpolitik på EU-niveau. Her er det EU's prioritet at fremme forbrugernes interesser, så man nemt og bekvemt kan handle på tværs af grænserne og samtidig nyde godt af det samme beskyttelsesniveau. Siden vedtagelsen af Amsterdamtraktaten i 1998 har EU taget adskillige initiativer til gavn for forbrugerne. F. eks har man indført et fælles sæt regler om forbrugerbeskyttelse, sundhed og sikkerhed, økonomiske og juridiske interesser, og indført regler for mærkningsbestemmelser.

Det betyder, at du som forbruger kan være tryk ved, at de produkter du køber ikke er sundhedsskadelige eller farlige for dig. F.eks. har EU forbudt en lang række skadelige stoffer i madvarer, legetøj, mobiltelefoner, hårshampoo og sminke, og indført mærkningsordningen for at sikre, at EU's forbrugere kan få adgang til fuldstændige oplysninger om vares indhold og sammensætning. Visse fødevarer er desuden underlagt særlige regler. Det gælder f.eks. genmanipulerede fødevarer, allergifremkaldende fødevarer, fødevarer til spædbørn og diverse drikkevarer. Mærkning af visse nonfood-varer skal også indeholde særlige oplysninger som en garanti for, at de anvendes sikkert og gør det muligt for forbrugerne at foretage et reelt valg. Desuden skal emballeringen af fødevarer overholde visse regler for fremstilling, så varerne ikke bliver dårlige.

Hvilke rettigheder sikrer EU de europæiske forbrugere?

Som EU-borger er du sikret en høj grad af sikkerhed når du handler. Det betyder, at hvis du handler via en hjemmeside, hvor sælger er bosat i et EU-land, så har du med visse undtagelser ret til at fortryde dit køb.

Fortrydelsesretten gælder både for varer og tjenesteydelser, og returfri- sten skal som minimum være syv dage, når du handler indenfor Unionens grænser.

EU har også indført fælles copyright-regler, så EU-borgerne frit kan handle kultur på nettet på tværs af grænser. Det betyder, at du har mulighed for at købe musik og film overalt i EU og dermed købe der, hvor det er billigst. Det er samtidig positivt for producenterne af musik og film, der således vil kunne nå ud til et langt større publikum end tidligere.

Beslutningen om at indføre fælles copyrightregler medfører derudover, at eftersom der er en fælles adgang til rettighederne i alle europæiske lande, vil store internationale producenter, som eksempelvis Apple og Toshiba, ikke droppe deres projekter på grund af besværlige rettighedsforhandlinger med samtlige lande. De vil i stedet kunne forhandle med et samlet EU, hvilket vil komme dig som forbruger til gode i form af lavere priser og standardiserede bytte- og reparationsregler i hele EU. Så ligegyldigt i hvilket land du køber dine varer, vil du være berettiget til den samme service du er vant til. Endvidere har EU søgt at harmonisere priserne på en række ydelser indenfor EU. F.eks. greb Kommissionen i 2007 ind over for teleselskabernes høje roamingpriser, og fik nedsat priserne på mobilopkald og sms-beskeder i udlandet med op til 70 %. Det betyder, at man som mobilkunde i Danmark ikke kan blive afkrævet højere takster end "eurotaksten" på 3,20 kr. pr. minut, når man benytter sin mobiltelefon i udlandet.

FAKTA

Størstedelen af de strukturmidler, der er afsat til EU's regioner, er derfor de såkaldte mål-1 midler. De går til de fattigste områder af EU, hvilket især vil sige Syd- og Øst-europa. Derudover findes der mål-2 midler, som går til de mere velstillede områder af EU. Det er de midler, som de danske regioner får del i. Endelig findes der mål-3 midler, som går til grænseoverskridende samarbejde.

EU's

regionalstøtte

EU's samhørighedspolitik er med til at fremme vækst og udvikling over hele EU. Størstedelen af strukturmidlerne går til EU's fattigste regioner, men også danske regioner har stor gavn af de mange muligheder, som EU's strukturfonde tilbyder.

Støtte til regionaludvikling er sammen med EU's landbrugsstøtte den suverænt største post på EU's budget. Regionalstøtten er en del af EU's samhørighedspolitik, som har til formål at fremme den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i EU. Det er traktatfæstet, at samhørighedspolitikken skal stræbe efter at støtte udviklingen i de mindst begunstige områder. Det er f.eks. landdistrikter og områder, der lider af alvorlige naturbetingede eller "demografiske ulemper af permanent karakter", såsom øer og grænseområder.

Europæiske midler - lokal forankring

I EU er det den østrigske kommissær Johannes Hahn, der har ansvaret for

EU's strukturfonde. Han kan dog ikke gøre det alene, - den lokale forankring spiller en stor rolle. I Danmark er det Erhvervs og Byggestyrelsen, der har det overordnede ansvar for EU's strukturmidler, og som hjælper de danske regioner med at udnytte strukturmidlerne bedst muligt.

I Danmark er det Vækstforum, som fordeler EU-støtten. Det betyder ifølge Preben Gregersen fra Erhvervs- og Byggestyrelsen, at de mange EU-midler fordeles af "dem, som har fingrene nede i bolledejen". Der findes Vækstforum i hver af regionerne og på Bornholm. Vækstforum er sammensat af repræsentanter fra Regionsrådet, erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner mv. På den måde sikrer man, at de støttede projekter er lokalt forankrede, og at midlerne

fordeles efter det enkelte områdes særlige behov.

Kommissionen lægger op til, at samarbejdspolitikken i fremtiden skal fokusere mere på vækst og arbejdspladser end tidligere. Det kommer blandt andet til at ske gennem en omfattende inddragelse af politikken i "Europa 2020-strategien", der er EU's plan for at sikre øget vækst og arbejdspladser i EU de næste ti år. "Hvert enkelt medlemsland skal ifølge planen indgå partnerskabskontrakter med Kommissionen, hvor der udvælges konkrete områder, som samhørighedspolitikken skal styrke i det pågældende land", forklarer Johannes Hahn. I kraft af sin østrigske baggrund har han stort kendskab til, hvordan regionalpolitikken har været med til at udvikle udkantsområder i hjemlandet.

EU's regionalpolitik er konstant under beskydning for at være for bureaukratisk; især ansøgningsproceduren kan for nogle regioner virke uoverskuelig. Johannes Hahn og hans medarbejdere i Bruxelles arbejder dog på at gøre proceduren væsentligt lettere "Vi er arbejder på at gøre det lettere, men vi må huske på, at vi er 27 medlemslande, hvor der er forskellige erfaringer og traditioner i forhold til for eksempel offentlige anskaffelser."

Miljø og klima

EU er verdens grønne leder. EU har nogle af de strengeste miljøkrav i verden. De er blevet udviklet over lang tid og dækker mange forskellige områder.

De prioriterede indsatsområder er for tiden at øge indsatsen mod klimaændringerne, at bevare biodiversiteten (biologisk mangfoldighed), begrænse sundhedsproblemerne som følge af forurening og udnytte naturressourcerne mere ansvarligt.

Det overordnede mål er at beskytte miljøet, men indsatsen kan også bidrage til økonomisk vækst ved at styrke innovation og iværksætteri. Danske virksomheder står stærkt i konkurrencen på miljø- og klimaområdet inden for bl.a. vindmøller, termostater, vandløsninger, enzymer mv.

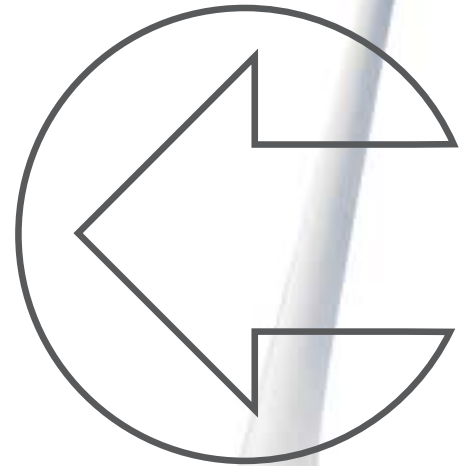
Danmark har siden starten af 1970'erne været aktiv i udviklingen af EU's miljø- og klimapolitik. Det er en del af baggrunden for, at Ritt Bjerregaard blev miljøkommissær i 1990'erne, og at Connie Hedegaard er blevet klimakommissær fra 2010.

Klimaændringer

Klimaændringerne er en af de største udfordringer, vi står overfor. EU arbejder på at få en global aftale om at begrænse udslippet af drivhusgasser – senest i København i december 2009 – og har selv taget store skridt for at vise vejen. I december 2008 godkendte EU's ledere en omfattende pakke af initiativer for at reducere udslippet af drivhusgasser.

- EU vil reducere sit udslip af drivhusgasser med mindst 20 % frem til 2020 (sammenlignet med 1990). EU er indstillet på at gå op til 30 % reduktion i 2020, hvis der kommer en forpligtende international aftale om begrænsning af drivhusgasser.
- EU vil øge den vedvarende energis markedsandel til 20 % i 2020.
- EU vil sænke det samlede energiforbrug med 20 % frem til 2020.
- På transportområdet skal 10 % af brændstofferne komme fra vedvarende energikilder som biobrændsel, el og brint i 2020.

Europa-Kommissionen fremlagde i foråret 2010 en rapport, der viser, at finanskrisen og den økonomiske afmatning allerede har bidraget betragteligt til at reducere EUs udslip af drivhusgasser, og at der er basis for at diskutere at sætte målet højere end 20 % i 2020, således at ambitionerne fastholdes omkring reduktion og udvikling af ny teknologi mv.

Fortsættes næste side...

Miljø og klima

fortsat....

Det er dog også vigtigt, at USA og Kina reducerer drivhusgasudslippet, idet de hver især i 2020 vil stå for ca. 30 % af den globale udledning af drivhusgasser, og EU for ca. 15 %. Selvom Kina ikke har været særlig aktiv i klimaforhandlingerne, så rykker Kina kraftigt ift. udvikling og afprøvning af klimateknologier. Det sætter alt andet lige både europæiske og amerikanske virksomheder under et konkurrencemæssigt pres. Danmark er pt. det land i EU, der har den største eksport af vedvarende energiprodukter, men også danske virksomheder oplever øget konkurrence fra kinesiske virksomheder.

Handel med udledningskvoter er et vigtigt led i EU's klimastrategi. Virksomheder, der udleder mindre CO₂, belønnes, og virksomheder, der overskrider deres kvoter, straffes.

Ordnningen indebærer, at EU-landene fastsætter kvoter for, hvor meget CO₂ energiintensive industrier som kraft-, stål- og cementværker må udlede. Hvis en virksomhed vil udlede mere end sin kvote, må den opkøbe ekstra kvoter.

Ordnningen blev indført i 2005 og omfatter ca. 12.000 fabrikker og

anlæg, der står for godt halvdelen af EU's udslip af CO₂, hovedårsagen til den globale opvarmning.

I fremtiden vil der også blive indført kvoter for andre virksomheder, bl.a. flyselskaber og den petrokemiske industri. EU forhandler også i søfartsorganisationen IMO med henblik på at reducere drivhusgasudledningen internationalt fra skibe.

Biodiversitet (biologisk mangfoldighed)

EU har påtaget sig at standse tilbagegangen i truede arter og levesteder. EU ønsker bl.a. flere Natura 2000-områder, som er særlige beskyttelsesområder for dyr, planter og deres levesteder. Der er allerede over 26.000 sådanne områder i EU. Der er som på klimaområdet også internationale forhandlinger omkring stop for tabet af biologisk mangfoldighed.

Miljøets sundhed

Støj, badevand, sjældne arter og katastrofeberedskab – det er bare nogle af de områder, der er underlagt EU's omfattende miljøregler. Reglerne fastsætter først og frem-

mest sundhedsstandarter for forurenende stoffer, og pålægger EU-landene at overvåge en lang række forurenende stoffer og gribe ind, hvis de fastsatte grænseværdier overskrides.

EU-landene skal bl.a. mindske eksponeringen af fine partikler i byområder, der udledes af biler og lastbiler, som kan give luftvejssygdomme, med gennemsnitligt 20 % frem til 2020 (sammenlignet med 2010).

Bæredygtig udvikling

Bæredygtig udvikling har længe været et af EU's centrale mål. EU's ledere lancerede den første strategi for bæredygtig udvikling i 2001, og ajourførte den i 2006 for at afhjælpe mangler og tage hensyn til nye udfordringer. Strategien er nært koblet til klima- og energipolitikken.

I 2009 foreslog Kommissionen en initiativpakke, der skal fremme miljøvenlige produkter, bl.a. gennem øget brug af energimærkning, som den der findes for vaskemaskiner.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet består ligesom det danske Folketing af politiske grupper. Hvem, der hører til hvor, kan du få et overblik over her.

Ofte bliver Danmarks indflydelse i EU gjort op i, hvor mange medlemmer af Europa-Parlamentet vi har. De danske medlemmer af Europa-Parlamentet sidder imidlertid ikke sammen i en gruppe for sig. I stedet tilhører de forskellige europæiske partier eller grupper, som sidder sammen på tværs af nationalitet. Derfor bør man egentlig måle sin politiske indflydelse i Europa-Parlamentet på, hvor mange repræsentanter den politiske gruppe, man er mest enig med, har.

Der er 736 medlemmer af Europa-Parlamentet, og de 709 af dem er organiserede i syv forskellige politiske grupper. To af disse grupper er oprettet efter valget til Europa-Parlamentet den 7. juni 2009. Derudover findes der 27 medlemmer, som ikke tilhører en politisk gruppe. Disse medlemmer kaldes for løsgængere, som man også kender det fra Folketinget. Ingen af de 13 danske Europa-parlamentarikere er løsgængere.

Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater (EPP-ED) Gruppen er med sine 265 medlemmer den største i Parlamentet. Bendt Bendtsen fra Det Konservative Folkeparti sidder med i gruppen.

Gruppen for Det Progressive Forbund af Socialdemokrater i Europa-Parlamentet (S&D) Fra Danmark er Socialdemokraterne repræsenteret i denne gruppe. Der er 184 medlemmer af gruppen i Europa-Parlamentet. Danmark er repræsenteret i gruppen med fire medlemmer: Christel Schaldemose, Dan Jørgensen, Ole Christensen og Britta Thomsen.

Alliancen af Liberale og Demokrater for Europa (ALDE) Venstre sidder i denne gruppe, som har 84 medlemmer. Fra partiet sidder Anne E. Jensen, Morten Løkkegaard og Jens Rhode.

De Grønne/Den Europæiske Fri Alliance (Greens-EFA) Der er 55 medlemmer i denne gruppe. Af danske partier kan man finde SF her, og Danmark er repræsenteret med Margrete Auken og Emilie Turunen.

De Europæiske Konservative og Reformister (ECR) Gruppen er oprettet efter det nylig overståede valg og har 54 medlemmer, Anna Rosbach er medlem af denne gruppe.

Den Europæiske Venstrefløjs Fællesgruppe/Nordisk Grønne Venstre (GUE-NGL) Folkebevægelsen mod EU er repræsenteret i denne gruppe, som har 35 medlemmer. Søren Søndergaard er Folkebevægelsen mod EU's repræsentant i gruppen.

Gruppen for Europæisk Frihed og Demokrati (EFD) Gruppen er den anden af de to nye grupper, og er med sine 31 medlemmer Parlamentets mindste. Her er Dansk Folkeparti repræsenteret med Morten Messerschmidt.

EU og klimaet

Af Connie Hedegaard,
EU's klimakommissær

Indimellem kunne man næsten ønske sig, at klima-skeptikerne havde ret. At truslen fra klimaforandringerne var stærkt overdrevet, at det hele var – nåja – en storm i et glas vand. Men sagen er desværre, at klimaudfordringen er så virkelig og presserende som nogensinde.

Den danske sommer i år har været præget af regn og rusk i en grad, som ikke ligefrem leder tankerne hen på højere globale temperaturer. Faktisk gav 2011 den næstvådeste sommer nogensinde, siden man begyndte at måle systematisk i 1874, og danske aviser har kunnet berette om helt nye sportsdiscipliner: Kano-sejlads i villahaven og udspring på Lyngbyvejen ved København, hvor vandet på et tidspunkt stod meterhøjt.

Men mens Danmark og store dele af Europa har stået under vand, ser situationen helt anderledes ud andre steder i verden. Over 12 millioner mennesker på Afrikas Horn lider under sult og hungersnød som følge af den værste tørke i 60 år.

Sidste år sås samme mønster. Tyskland og Polen oplevede oversvømmelser, mens Rusland var præget af enorme skovbrande, der begravede Moskva og andre storbyer under en dyne af røg i ugevis.

Globalt stemmer vejrliget med uhyggelig præcision overens med det, klimaeksperterne i årevis har advaret imod. Tørke, styrtregn og oversvømmelser. Ekstremt vejr med voldsomme omkostninger – både økonomiske og menneskelige.

De seneste mange måneder har verdens statsledere haft travlt med at finde løsninger på den globale, økonomiske krise. Og når krisen krads her og nu, kan nogle have en tendens til at skubbe klimaspørgsmålet lidt i baggrunden. Men det er en helt forkert måde at gå til tingene på.

Energi- og klimavenlige løsninger er nemlig en del af svaret på vores økonomiske problemer og ikke en del af problemet. I Europa har grønne teknologier allerede i dag skabt 3,4 millioner europæiske arbejdspladser, og ifølge prognoserne vil den grønne industri vokse 10 % om året i de næste mange år. Grønne teknologier er altså en af de ting, vi skal leve af i fremtiden, og Europa står godt i den internationale konkurrence.

Men vi er ikke de eneste, der har set mulighederne i grøn teknologi. Kina er i dag verdens største vindmølleproducent og tæt på at overhale os, når det handler om grønne investeringer. Mange andre lande er også i gang – Sydkorea og Brasilien bare for at nævne et par stykker. Selv Saudi Arabien, som ellers har levet af olieindtægter i mange år, planlægger på sigt at eksportere mere solenergi end olie.

Som EU's klimakommissær arbejder jeg for, at EU også om fem år er verdens mest klimavenlige region, og at vi stadig er i front på et af de områder, som skal drive vores vækst og dermed være med til at betale for vores velfærd og goder som f.eks. skoler og sygehuse. Det arbejde handler ikke kun om de internationale klimaforhandlinger, men også om at indarbejde klima- og energieffektive løsninger i en lang række forskellige politikområder som transport, landbrug, industri samt forskning og udvikling. Og det handler om at sætte krav til virksomhederne og tilskynde dem til at komme op med nye løsninger.

Det handler også om, hvordan vi kan få borgerne til at lave lidt om på deres vaner, f.eks. tage cyklen i stedet for bilen, slukke for lyset og computeren, når vi ikke bruger den, og huske at tage mobilopladeren ud af stikket. For hvis alle gør en lille forskel i deres dagligdag, kan det faktisk gøre en stor forskel for klimaet. Sådan har vi alle et ansvar: Politikerne, erhvervslivet og hver eneste borger. Ikke mindst os, der er så privilegerede at leve i et af verdens rigeste lande.

